

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת שמייני
שנת תשפ"ד

גליון
נ"ג

שיעורי חינוך

יום חמישי פרשת מקץ שנת ה'תשפ"ג

לכנות ילד

ואתה עדין לא יודע מה אתה הולך ללמד... חייבים לישן טוב, וחייבים לבקש מהשם יתברך: "רבוננו של עולם, אני בא עכשיו לבית המקדש, תעזר לי שהילדים יקשיבו לי, ואם הילדים לא רוצים להקשיב לי שאזכר שזה עדין לא סוף העולם".

להבליט את המעלות של כל אחד!

עקר המטרה שבשבילה הקימו את המוסדות היא כדי שיחדירו בילדים אמונה, שיש בורא עולם, ושיכניסו בילדים בטחון בעצמם, שהם יאמינו בעצמם, שהקדוש ברוך הוא אוהב אותם.

אין כזה דבר להצביע על ילד מסוים שכל הפתה צריכה להתנהג כמו ה'ילד הזה', בודאי שיתנו לילד הזה מחמאה: "וואו, תענוג לראות איך יענקי מתפלל", "פשיש, מוישי מתפלל כל כך יפה", "אתה מתנהג כל כך יפה", אבל אי אפשר לתפס ילד ולבוא אליו בטענות: "למה אתה לא יכול להתפלל כמוהו?!" - זה טרף ופסול; אי אפשר לבוא בטענה לבת: "למה את לא מתלבשת כל כך בעדינות כמו הילדה ההיא?" - אין כזה דבר, לילדה שמתלבשת

אתה בא מבית גדול ואתה עובר לדירה קטנה?!" אבל הוא ידע 'אני מכרח לעשות את זה כדי להציל את הבן שלי, שלא יתבזה בפתה'.

אני יודע על כמה משפחות מהקהלה שבאו לגור כאן בקריה רק בגלל שהמלמד של בנם קרא לילד: "בא הנה חולמני".

ככה מדברים אל ילד?! - אדם כזה לא יכול להיות מלמד, הוא יכול ללכת לעבד בנקיון רחובות! מוהרא"ש היה אומר: "מלמד שמשתמש עם הידים - צריך לעבד בלאסוף פחי זבל ולהוציא את הפעס שלו על הפחים", אם אתה צובט ילדים - אתה לא יכול לשבת עם ילדים.

מלמד חייב להיות אחרי שנה

יכול להיות שעדין לא אכלת היום, אז אולי תעשה ברכה, תקנה לה שוקולד וקפה, או שוקו חם; תרגע, תתאושש.

לכן צריכים מלמד ומונה לישן מספיק. אם אין מחר למודים, אפשר להיות ערים כל הלילה, אבל אם יש למחרת למודים, מכרחים ללכת לישן מקדם, אי אפשר להגיע ברגע האחרון ישר מהמטה, כשאתה עוד לא יודע איך קוראים לה,

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲנוּ מְמַשִּׁיכִים עִם הַשְּׁעוֹר שְׂמֹסֵר רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א לְמַחְנָכִים בַּיּוֹם ה' פְּרִשְׁת מִקֶּץ נֵר ד' דְּחִנְפָה בְּקִרְיַת בְּרֶסֶלֶב - לִיבְעֵרְטִי יַע"א

ככה מדברים אל ילד?

אם יש ילד בכתה שהאף שלו דולף, או ילד שכל היום חולם, אי אפשר לכנות אותו "חולם!"

כאן בקריה יש משפחה שהיתה גרה במונסי, היה להם בית עשיר גדול ויפה. בן לילה הם קמו ועברו לווייליאמסבורג, לקומת מרתף, למה? הוא ספר לי שהמלמד של הבן שלו הדביק לו כנוי, לבן קוראים 'שלום' והוא התחיל לקרא לו "שלום חלום בא הנה", הבן שלו חזר בבכי מהתלמוד תורה שהוא קבל שם חדש בתלמוד תורה, וכל הילדים רודפים אחריו בקריאות: "שלום חלום", אמרתי לו: תכניס את הבנים שלך לתלמוד תורה שלא ידביקו כנוי לילד שלך, לא אמרתי לו שיעבר לגור בווייליאמסבורג, הוא החליט לעבר לגור לווייליאמסבורג, הוא הכניס את הבנים שלו לברסלב. התחילה במשפחה שלו מהומה שלמה, היו להם טענות: "מה אתה עושה דבר לא נורמלי,

לכנות ילד

לצביעה הוא מכריז: "אני לא יכול" והוא מקמט את הדף וזורק אותו? אמרתי לו: אתה חושב שהוא רוצה לריב אתה, מה זאת אומרת? אמרתי לו לצבע והוא לא שומע בקלי? הוא חצפן! - אבל האמת היא שזה לא כף, רחמנות על הילד, בראש שלו הוא באמת סבור שהוא לא יכול, בבית מחדירים לו את זה לראש: "אתה לא יכול", "אתה לא יכול", "אתה לא יכול".

מוהרא"ש אמר פעם בשעור, ילד שומע ארבעים אלף פעמים שהוא לא יכול, כל הזמן אומרים לו: "אתה רואה שאתה לא יכול!" "אמרתי לך שאתה לא יכול!" "ידעתי שאתה לא יכול!" "שפכת את זה, תראה שאתה לא יכול!"... "תניח את זה כי אתה לא יכול..." וגם: "אתה לא יכול להתחתן..."

במקום שהמלמד יתרגז על הילד, תגרם שהילד יחזיק מעצמו, שהוא ידע שהוא פן יכול! תשגן אתו: "אתה פן יכול!" "אתה פן יכול!" "אתה פן יכול!" "אתה לא רוצה!" "תראה איזה יפי אתה יודע".

משחקים עם הילד, אומרים לו לציר, ואחרי עשרים פעם שהוא צובע מחוץ לתמונה הוא כבר לומד לצבע יפה.

זהו לא רק עם צביעה, זה עם הכל, אם ילד אומר: "אני לא יודע את החומש", אומרים לו: "מה זאת אומרת שאתה לא יודע את החומש? - אתה פן יודע את החומש!"

קולטים, הם חושבים שהנקדה שהם נמצאים עכשו אלו החיים, הכתה, ההפסקה וארוחת הצהרים - אלו החיים... צריכים להסביר להם שכשמתחנתים מתחילים החיים, מקבלים בעל, מקבלים אשה, מביאים ילדים וצריכים פרנסה, באו נתפלל, ואם מדברים כמה מלים לפני התפלה, או שמספרים להם ספור על תפלה, או ספור של צדיק, אז כל הילדים יתחילו להתפלל, וכל הילדים ידברו אל השם יתברך.

נתתי לכם עצה שאפשר להקליט את התפלה במכשיר הקלטה, מקליטים את זה בחיות ובהתלהבות, ובשעת התפלה משמיעים את זה על רמקול, אבל לא תמיד זה עוזר, אז צריכים לספר ספור לפני התפלה, וכך הילדים יתפללו יפה.

בשעת התפלה אי אפשר לעצור את הכתה, התפלה צריכה לנסע ברצף, אבל לפני התפלה אפשר לספר ספור על היפי של התפלה, ויתכן שהדבורים לא יועילו לתפלה של היום, אבל המלים חודרות, יתכן שפאשר הוא יהיה כבר אברך והוא יתפלל בבית המדרש הוא יזכר בספור שהמלמד ספר בכתה ה'! אני נזכר היום בהרבה דברים מהתלמוד תורה, כל אחד נזכר בשנים המאחרות שלו בדברים מהתלמוד תורה; אם זה מלה טובה שהמלמד אמר לו כשהיה ילד, או שהמלמד נתן לי כבוד בילדותי.

לכנות ילד

מלמד אומר לי: מה אני עושה עם ילד שכשאני מחלק דפים

עדין תגידי: "וואו, את לבושה כל כך צנוע ויפה", ולילדה השניה תגידי מעלה אחרת שבה היא מצטיינת, מבליטים את המעלות של כל אחד, נותנים לכל ילד מלים טובות, כי כל ילד יכול לגדל טוב והוא יגדל טוב.

היכן האור הגנוז?

עכשו בימי חנכה הקדושים כל לבבות היהודים נפתחים בחזרה, נפתח ה'אור הגנוז' אצל כל אחד. אדם חושב שה'אור הגנוז' הוא דבר בשמים שלא שיק אלי כלל; זה לא נכון, האור הגנוז הוא אצל כל אחד, אצל כל יהודי ישנה את האור הגנוז, ובחנכה זה נפתח, והאדם חושב עוד פעם 'אולי אני פן יכול להיות טוב'.

איך מחדירים חשק בתפלה?

אפשר להשפיע על הילדים, צריכים רק לדעת את הדרך הנכונה איך לדבר אליהם. נקח את הנושא של תפלה; מורות כותבות לי מכתבים שהבנות אינן רוצות להתפלל, אז איך מחדירים 'תפלה' בילדים? - במקום לדבר בדרך ההפוכה אל הילדים, להגיד לילדים: "אם אתה לא מתפלל אתה תשרף בגיהנום", צריכים לדבר בדרך הטובה, מסבירים להם מהי תפלה, מסבירים את היפי של התפלה, אומרים לילדים: "הולכים עכשו לבקש מהשם יתברך, הולכים עכשו לדבר אל השם יתברך"; אל תדבר על 'אם לא מתפללים'... - תדברו מהיפי של 'פן להתפלל'.

תגידי לילדים: הולכים עכשו לדבר אל השם יתברך, הולכים עכשו לבקש על עצמה, על המשפחה שלה, על הילדים שלה ועל העתיד שלה. ילדים לא

האם מתר לאבא לרחץ או לחתל את בתו הקטנה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יישר כוח על כל המכתבים כל שבוע בעצתו אמונה, ועל גליון החנוכה, אני קורא את זה כל שבת, וזה ממש הענג שבת שלי, אני מצפה לזה כל שבוע. ברוך השם לאט לאט אני חוזר לכוחות, ואני יכול להתחיל שוב ללמוד על פי סדר דרך הלמוד ולהתפלל בכל יום את שלוש התפלות.

יש לי ברוך השם ילדה קטנה, כבר בת שנה, ולאחרונה אני שומע מאנשים סביבי שלא מתאים שאבא ירחץ את בתו, או יחתל אותה, או אפלו ישמר עליה, כשאשתי צריכה עזרה.

אף פעם לא שמעתי ממוהרא"ש שיש בעיה עם זה. להפך, מוהרא"ש תמיד דבר שצריכים לעזר בבית. רציתי לשאל מהי דעתו של ראש הישיבה שליט"א.

יישר כוח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פּרשת מטות מסעי, כ"א תמוז, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מתפלל את שלוש התפלות בכל יום, שחרית מנחה וערבית, ותקפיד ללכת לבית הכנסת להתפלל. כפי שחכמינו זכרונם לברכה אומרים (ברכות 1): "בשעה שהקדוש ברוך הוא בא בבית הכנסת, ולא מצא בה עשרה, מיד הוא כועס", כמו שכתוב (ישעיה נ, ב): "מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה", אומרים הצדיקים הקדושים, כאשר הקדוש ברוך הוא מגיע לבית הכנסת ורואה שמתפללים במנגן -

אין פעם, אלא יש להקדוש ברוך הוא נחת רוח מזה. עוד אומרים חכמינו זכרונם לברכה (שם 1): על הפסוק (תהלים סט, יד): "ואני תפילתי לך ה' עת רצון", "אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללין".

אני גם שמח שאתה לומד את השעורים בסדרן שלך, אני מקווה שאתה לומד בכל יום את דף הגמרא. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן ריד): "'תלמוד' גימטריא של הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית שנקראת 'לילית', כשאדם לומד גמרא - הוא שורף את הקלפה המפילה את האדם בפגם הברית; חבל שאנשים לא יודעים על סדר דרך הלמוד (המבואר בשיחות ה"ן, סימן עו), שאפשר ללמד אפילו בלי הבנה; כי אם אנשים היו יודעים את המעלה של לימוד דף גמרא אפילו בלי הבנה, רק לגרס את המלים - היתה כל אחד פותח את הגמרא הקדושה ולומד.

לגבי השאלה שלך וכו'; אתה יכול לשוחח עם חברים, לדבר עם אנשים, אבל דעות - תקשיב רק לצדיק, ובנדאי אין לבנות את הבית שלך - תקשיב רק לצדיק.

הצדיק אומר תעזר בבית, תרחץ את הילדים, תשמור על הילדים ותחתל אותם; לא רק שמתר, אלא אבא חייב לעזר לרחץ את הילדים ולהחליף להם; אז מה אתה צריך להתפלל מאחרים?

אשרי מי שעוזר בבית. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(עצתו אמונה פרשת דברים תשפ"ג)

איזו תעסוקה אפשר לתת לילדים שלי אחרי הלמודים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יש לי שני בנים בחורים וילד גדול, וקשה לי למצוא להם תעסוקה אחרי הלמודים. קצת הם קוראים, קצת עוזרים, וקצת משחקים, אבל עדיין נשאר להם הרבה זמן שהם ממש הולכים בטל. הם עומדים לאשתי על הראש, והמצב נעשה מתוח.

מה עלי לעשות?

יישר כוח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פּרשת פנחס, י"ג תמוז, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

מי שרוצה לזכות לילדים כשרים, דורות כשרים, יש עצה אחת - תפלה; לבקש מהשם יתברך על זה. מוהרא"ש מביא הרבה במכתבים את הספור שחכמינו הקדושים מספרים (תנא דבי אליהו רבא, פרק יח) "מעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר, והיו לו עשרה בנים מאשה אחת, ששה זכרים וארבע נקבות, ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומתחנן ומבקש רחמים ומלחך בלשונו עפר, כדי שלא יצא אחד מהן לידי עבירה ולידי דבר מכער; אמרו לא יצתה אותה שנה ולא שנית ולא שלישית, עד שבא עזרא והעלה את ישראל מבבל, והעלה אתו כהן עמהם, לא נכנס אתו כהן לבית עולמו, עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהונה מבניו ומבני בָּנוּי עד חמשים שנה, ואחר כך נכנס אותו כהן לבית עולמו",

רואים מכאן שתפלה היא העצה לזכות לילדים פשרים.

תעזר לאשתך לחנך את הילדים, בא הביתה בזמן לעזור להשכיב לישן את הילדים הקטנים ועם הילדים הבוגרים תבליה ותבנה אותם; חנוך הפנים והבנות זו עבודה קדושה מאד.

השם יעזור שתצליח בכל הענינים. ...

(עצתו אמונה פרשת מטות מסעי תשפ"ג)

מה עושים עם ילד שלא שומע בקולי בכלל?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מודה להשם יתברך שאני מלמד בהיכל הקדש בקרית ברסלב, היום היה לי יום מאד יפה בתלמוד תורה, בתחלת היום עדין היה קשה, עכשו בסוף היום היה ממש תענוג, תודה השם.

זו הרגשה מאד טובה אחרי יום גדוש בתלמוד תורה; הייתי יכול לעבד ולהתניע, לך תדע איפה, וכאן אני יושב עם ילדים ואני מחדיר בהם יראת שמים, יישר כח שנתתם לי את המתנה הזו לזכות להיות כאן מלמד.

יש לי ילד בפתח שאני מאד מתקשה אתו, במיוחד מאז שאמא שלו ילדה, והוא היה זמן קצר אצל משפחה אחרת, הוא חזר הביתה שונה לגמרי, כמה שהיה קשה עד אז, זה נהיה עכשו עוד הרבה יותר

קשה, הוא ממש לא שמע בקולי בכלום, כל מה שאמרתי לו הוא עשה הפוך, אבא שלו גם אמר לי שמאז שהוא חזר הביתה הוא לא יכול להסתדר אתו.

השבוע בכיתי למנהל שאני לא יכול יותר אתו, הוא גורם לי לברח מהבית, אני לא יכול יותר, המנהל יעץ לי שאמנה אותו לגבאי; הילד הזה יודע היטב את הקריאה או שאמנה אותו לחזן, שהוא יקרא והילדים יאמרו אחריו. ואכן כך עשיתי, הושבתי אותו בשלחן שלי ומניתי אותו לגבאי, הוא הקריא וכולם אחריו, ואתמול אבא שלו מתקשר אלי ואומר לי שהוא לא יודע מה קרה כאן, הוא הגיע הביתה ילד חדש, הוא ספר שהוא גבאי בתלמוד תורה, הוא כבר צית לכל מה שאמרו לו בבית. תודה השם שיש לנו מנהל כזה.

יישר כח על הכל.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פ'רשת פנחס, י"ג תמוז, שנת ה'תשפ"ג לכבוד ... ג'ר' יאיר, מלמד תלמוד תורה היכל הקדש קרית ברסלב

קבלתי את מכתבך.

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו דבר הרבה מאד אל מלמדים, ונתן להם הרבה חזוק, שהם ידעו את החשיבות של להיות מלמד, ומוהרא"ש היה מדבר הרבה מאד על מה שחכמינו זכרונם לברכה מספרים (תענית כד). פעם הייתה שנת בצרת - תקופה ארפה לא

ירדו גשמים, גזרו תענית ועדין לא ירדו גשמים, קם יהודי פשוט ונגש אל העמוד ומיד כשהוא אמר: "משיב הרוח, ומוריד הגשם" - התחיל לרדת גשם, שאלו אותו: "מה הם מעשיך הטובים?" וענה: "מלמד דרדקי אני - אני מלמד תורה לילדי ישראל, ואני לא מפלה בין ילד שאביו משלם לי עבור הלמוד, לבין ילד שאביו לא משלם; עוד מנהג יש לי, כשאני רואה ילד שלא רוצה ללמד אני משחד אותו, יש לי בביתי אקוריום עם דגים ואני אומר לו שאם הוא ילמד ארצה לו את הדגים, עד שהוא מתחיל ללמד"; זה היה הפח שלו, לכן הקשיבו לתפלות שלו.

על כל פנים רואים מהספור הזה את גדלותו של מלמד שמשחד את הילדים עד שהם לומדים ומתפללים, וזו הדרך, זו הגישה הכי טובה לילדים, לרומם אותם; לעשות אותם חשופים, וכך לכבוש את לבם.

יעזור השם יתברך תצליח עם כל תלמידך, שתחדיר בהם אהבה ונאמנות להשם יתברך.

...

(עצתו אמונה פרשת מטות מסעי תשפ"ג)

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com